

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500 Din, pol strani 300 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 10 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobotica, 8. oktobra 1933.

ŠTEV. 41

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Francoski zunanji minister Paul Boncour je poslal jugoslovenskemu zunanjemu ministru brzojavko, v kateri mu izraža svoje sožalje za velike poplave, ki so divjale v Sloveniji. — Na zadnji seji ministrskega sveta so razpravljali o težkih posledicah, ki jih je povzročila poplavna katastrofa v velikem delu dravske banovine. Finančni minister dr. Djordjević je poročal o ukrepih, ki jih je podvzel, da se težko prizadetim kmečkim posestnikom in obrtnikom v poplavljenem ozemlju olajšajo javna bremena. — V predsedstvu vlade se je vršila konferenca, katere se je udeležil ministrski predsednik z večimi ministri ter ban in podban dravske banovine. Med drugim so na konferenci tudi razpravljali o položaju, ki je nastal v dravski banovini z razpisom občinskih volitev. Ljudje, ki so proti sedanji vladi so namreč zopet na delu in si prizadevajo zopet potem teh volitev priti na vidnejša mesta. Z vsemi sredstvi delajo za tem in plašijo ljudstvo, češ da se povrnejo stare stranke. Toda pristaši jugoslovenske nacionalne stranke so trdno odločeni z vsemi silami delati za znago politike narodnega in državnega edinstva in braniti svobodo volitev proti vsakemu nasilstvu, pa naj pride s katerekoli strani.

Romunija. Kakor smo že zadnjič poročali, je bila v Sinaji konferenca zunanjih ministrov Male antan-

te. Na konferenci je bilo v razpravi potovanje češkoslov. zunanjega ministra dr. Beneša v Rim, kar bi pomenilo prvi službeni stik med Malo antanto in Italijo. Službeno te vesti še niso potrjene. Drugi seji sta prisostvovala Nj. Vel. kralj Aleksander in romunski kralj Karol. Na tej seji se je baš obravnavalo o gospodarskem sodelovanju držav Male antante, kar je postalo sedaj gotova stvar in je najtesnejše sodelovanje zaveznikov držav v tem vprašanju zagotovljeno. Na seji se je govorilo tudi o odnosih do Poljske. Pri tej priliki so zunanji ministri Male antante soglasno ugotovile potrebo prijateljskih odnosov in čim tesnejšega zblizanja med Malo antanto in Poljsko. S tem v zvezi bo najbrže romunski zunanji minister Titulesco potoval v Varšavo. Po končani konferenci so zunanji ministri sprejeli novinarje, ki se jih je zbralo okrog 120, med njimi mnogi zastopniki vsega svetovnega tiska, ter jim dajali pojasnila na razna postavljena vprašanja. Vsi ministri so izjavili, da so z delom in uspehom konference izredno zadovoljni.

Poljska. Blok vladnih strank pripravlja reformo ustave. Z novo ustavo bo dobil senat mnogo večji pomen in vpliv, kakor pa ga je imel dosedaj. V senat bodo mogli biti izvoljeni samo oni, ki imajo visoka vojaška odlikovanja in pa oni, ki imajo zaslužni križ za neodvisno Polj-

ska. — Poljski zunanji minister bo najbrže odpotoval v Moskvo, čemur se pripisuje že sedaj velik gospodarski in politični pomen.

Nemčija. Na Bavarskem se je osnovala „Avstrijska legija“, ki sestoji iz beguncev, ki so pribežali iz Avstrije. Legija je razdeljena na brigade in sicer tako, da pride na vsako avstrijsko deželo posebna brigada. Te brigade naj bi štele po 4000 mož, po večini pa jih imajo mnogo manj. — Nek francoski list poroča, da si je nemška vlada v zadnjih letih nabavila 350 000 pušk, 1000 strojnic in 2150 topov več, nego bi smela. S tem orožjem ji bo mogoče oborožiti 30 divizij. Orožje je shranjeno v skladiščih ob nemških mejah. — Policija je izdala proglas, v katerem opozarja, da je po vsej Nemčiji najstrožje zabranjeno sprejemati in poslušati ruske radio oddajne postaje. Kogar bodo pri tem zalotili, bo takoj poslan v koncentracijsko taborišče.

Anglija. Pred meseci se je vršila v Londonu velika gospodarska konferenca, na kateri so bile zastopane skoro vse države. Po kratkem času zasedanja pa se je končala brez večjih uspehov za svetovni gospodarski položaj, katerega so hoteli omiliti. Sedaj pa se ho baje zopet sestala. Podpredsednik svetovne gospodarske konference bo predložil društvu narodov poročilo o rezultatih tega še ne zaključenega zasedanja ter več stvarnih predlogov, kako se bi konferenca nadaljevala. Poročilo poudarja, da je na carinsko premirje, ki je bilo sklenjeno v Londonu pristalo 61 držav, izmed katerih pa so štiri že izstopile. Kljub težkočam je baje konferenca prinesla razjasnitev svetovnega gospodarskega položaja.

Avstrija. Po vzorcu Nemčije so tudi v Avstriji ustanovili taborišča, kamor spravljajo vse one, ki so osumljeni, da delujejo proti sedanji vladi. Ta taborišča se imenujejo koncentracijska taborišča in jih je v Nemčiji vse polno. — V Inomestu so aretirali 70 oseb, ki so vohunile za Nemčijo. Poročali so v Nemčijo o gibanju čet v Avstriji in o avstrijskih obrambnih ukrepih na meji. — Dollfuss je izjavil glede narodno socialističnega gibanja v Avstriji, da pada.

Rusija. Nedavno so Nemci zaprli nekaj sovjetskih novinarjev, kar je dalo Rusom povod, da so odpoklicali zastopnike sovjetskega tiska v

Nemčiji in pozvali nemške novinarje v Sovjetski Rusiji, da nemudoma zapuste Rusijo.

Bolgarija. Bolgarski listi napovedujejo, da bosta najbrže romunski in jugoslovenski zunanji ministri predlagala Bolgariji, naj pristopi k Mali antanti in se informirala pri bolgarski vladi, pod kakšnimi pogoji bi bila pripravljena sprejeti to ponudbo.

Plombiranje koles.

Tablice na vseh biciklih bodo po naslednjem razporedu plombirane in sicer:

Dne 22. oktobra 1933 v Cankovi za občine: Cankova, Domajinci, Gor. Črnci, Korovci, Krašči, Topolovci, Fikšinci, Gerlinci, Motovilci, Pertoča, Ropoča, Večeslavci, Krajna, Lemerje, Puževci, Skakovci, Strukovci.

Dne 22. oktobra v Selu pri gostilni Makari za občine: Selo, Berkovci, Čikečkavas, Fokovci, Ivanovci, Pordašinci, Prosenjakovci, Ratkovci in Središče.

Dne 29. oktobra 1933 v Rogaševcih za občine: Rogaševci, Kramarovci, Nuskova, Ocince, Sv. Jurij, Serdca, Sotina, Doliči, Dol. Slaveča, Gor. Slaveča, Kuzma, Matjaševci.

Dne 29. oktobra 1933 v Gor. Petrovcih pri kolodvoru za občine: Gor. Petrovci, Adrijanci, Boreča, Čepinci, Lucova, Martinje, Nerađnovci, Stanjevci, Šulinci, Ženavlja, Križevci, Domanjševci, Ivanjševci, Kančevci, Košarjevci, Kukeč, Lončarjevci in Panovci.

Dne 5. novembra 1933 v Šalovcih za občine: Šalovci, Budinci, Hodoš, Krplivnik, Mali Dolenci, Markovci, Peskovci, Veliki Dolenci.

Dne 5. novembra 1933 v Tešanovcih za občine: Tešanovci, Moravci, Vučja Gomila.

Dne 12. novembra 1933 v Puconcih za občine: Puconci, Bokračci, Brezovci, Dolina, Markišavci, Gorica, Predanovci, Polana, Vaneča, Šalamenci, Mačkovci, Dankovci, Kuštanovci, Moščanci, Otovci, Pečarjevci, Poznanovci, Prosečka vas.

Dne 12. novembra 1933 v Gornji Lendavi pri gostilni Kreft za občine: Gornja Lendava, Kovačovci, Krplivnik, Vidonci, Trdkova, Bodonci, Novi Beznovci, Radovci, Stari Beznovci, Vadarci in Zenkovci.

Plombiranje se začne navedene dneve ob 7. uri zjutraj.

Potovanje našega kraljevskega para.

V Sinaji v Romuniji se je pretekle dni vršila obletnica tamšnjega kraljevskega gradu Peleš, kateri so prisostvovali tudi Nj. Vel. kralj Aleksander in Nj. Veličanstvo kraljica Marija. Na povratku v domovino pa sta se odločila, da med potoma obišečta bolgarski kraljevski par ter tako vrnete obisk, ki jima je napravila bolgarska kraljeva dvojica pred dnevi v Beogradu. Pred odhodom iz Romunije sta visoka gosta pohitela na grobove jugoslovenskih dobrovoljcev v Dobrudži, kjer je Nj. Vel. kralj položil lovorjev venec na spomenik. Bolgarski politični krogi pričakujejo z izrednim velikim zanimanjem sestanek Nj. Vel. kralja

Aleksandra in kralja Borisa. Naš kralj potuje z našo križarsko „Dubrovnik“ in se bo sestanek vršil v Evksinogradu blizu Varne. Vsa Varna je v jugoslovenskih in bolgarskih zastavah. Po tem sestanku se bo naš kraljevi par ustavil tudi v Carigradu, kjer bo ostal nekaj časa. Sprejel jih bo predsednik turške republike Kemal paša. Diplomatski krogi pripisujejo temu sestanku veliko politično važnost. V Carigradu se vrše velike priprave za čim svečenejši sprejem naše kraljevske dvojice. Iz Carigrada bosta kralj in kraljica nadaljevala pot po morju na otok Krf, kjer bosta obiskala grobove v vojni padlih jugoslovenskih borcev.

8. oktobra 1933 v Murski Soboti za 3 Din — 2000 Din.

V Murski Soboti pri srezkem načelstvu se vrši plombiranje v času od 13 do 18 novembra 1933 vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure za občine: Murska Sobota, Bakovci, Gradišče, Krog, Murski Črnci, Rakičan, Satahovci, Martjanci, Andrejci, Krnci, Lukačevci, Mlajinci, Nemčavci, Noršinci, Sebeborci, Borejci, Črnelavci, Kupšinci, Rankovci, Vančavas, Veščica, Tišina, Gederovci, Murski Petrovci, Pelanji, Sodišinci in Tropovci.

V tem času se bo plombiralo tudi bicikle on-m, ki po spredaj do ločenem razporedu ne bi mogli svoja kolesa plombirati.

Plombiranje tablic na kolesa se mora brezpogojno izvršiti in bo po 18. novembru od strani žandarmerije in finančnih organov izvršena temeljita kontrola. Kdor ne bo imel tablice plombarane, bo brezpogojno kaznovan in se mu je bati, da kontrolni organi, to je žandar. in finančni organi, bicikel tudi eventuelno zaplenijo.

Sprejem gojencev v Obrtniški Vajenski dom v Ljubljani.

Obrtniški vajenski dom je ustanovljen na pobudo obrtniških krogov s vsestransko podporo državnih oblasti in drugih ustanov. Namen doma je, nuditi gojencem dobro in izdatno hrano, podkrepiti jih moralno in jih vzgojiti v ljubezni do naroda in države. Poleg tega se jim bo nudila prilika z raznimi strokovnimi in poučnimi tečaji izpopolniti svoje znanje.

Dom je namenjen predvsem obrtni mladini. Sprejmejo se pa tudi vajenci oziroma vajenke splošno brez ozira na stroko, ker je ta dom prvi te vrste in podobnih zavodov za vajence še ni.

K prošnji za sprejem v dom je priložiti: rojstni in krstni list, domovnico, šolsko spričevalo oziroma šolsko odpustnico, zdravniško spričevalo da je telesno in duševno sposoben za izbran poklic in spričevalo o нравstvenem vedenju. Dalje morajo prosilci podpisati revezr, da je pripravljen preskrbovati gojenca z obleko, perilom in obuvalom za čas učenja, ter da so pogoje za sprejem prečitali in da jih brez ugovora sprejmejo. Ubožni prosilci morajo poleg tega še priložiti uradno potrjeno listino o družinskih, gmočnih, pridobitnih in zdravstvenih razmerah. Če je prosilec nedoletnika invalid naj priloži potrdilo, da sprejema invalidnino in koliko (lahko se priloži odrezek čekovne nakaznice). Učno mesto, to je mojstra se mora oskrbeti sam. Oskrbnina znaša din 500.— mesečno in se plačuje vsak mesec naprej v gotovini, po posebnem dogovoru tudi lahko v živilih.

Zavod je začel s polnim poslovanjem dne 1. oktobra t. l. Prošnje je nasloviti na Upravo Obrtniškega vajenskega doma v Ljubljani, Lipičeva ulica 12.

Pazite na svoje imetje!

V noči na 31. avgusta 1933 je bilo vlomljeno v glavno železno blagajno OUZD v Ljubljani ter odnešeno 4645 Din. V isti noči je bil izvršen vlom tudi v železno blagajno občinskega urada v Žalcu, srez Celje.

Ker se v zadnjem času ponavljajo vlomi v blagajne raznih javnih uradov tudi v drugih banovinah, izgleda, da gre za organizirano vlomilsko tolpo, ki

Chlorodont
daje zobem
bleščeče bel sijaj

potuje iz kraja v kraj in vrši le take vlomne tatvine.

Zato naj občinski uradi, šole in denarni zavodi povečajo pažnjo nad svojo imovino, ker je razumljivo, da varnostne oblasti nimajo toliko organov, da bi stražili vsako posamezno blagajno!

Murska Sobota

— **Družabni večer.** V soboto, dne 7. t. m. priredijo gg. oficirji Mursko-soboškega garnizona svoj družabni večer v hotelu Krona. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira vojaška godba iz Varaždina. Obleka poljubna. — Vstopnina prosta. Pozivamo cenjeno občinstvo, da se blagovoli v čim večjem številu udeležiti tega družabnega večera.

— **Evangelikanska cerkev.** Po mesec h dela je naša evangelikanska cerkev vsa prenovljena v notranjosti. Prav lično je poslikana in dela čast obrtnikom, ki so to delo izvršili, predvsem pa cerkvenemu odboru, ki je v teh časih našel toliko sredstev, da je prenovil cerkveno notranjščino, kar je vsekakor pridobitev na zanimivostih in lepotah našega mesta. Nad oltarjem so sedaj nameščena barvasta stekla z veliko sliko reformatorja Lutherja, dar evangelikanskega ženskega društva. Notranjost prenovljene cerkve zapuščajo pri vsakem najboljši vtis in dela čast njim, ki so to delo izvršili. V nedeljo se je v prenovljeni cerkvi vršila prva služba božja ob veliki udeležbi vernikov in ob navzočnosti čete požarne brambre z zastavo.

— **Sport.** V nedeljo se je odigrala prvenstvena tekma med tukajšnjo S. K. Mura in S. K. Ptuj. Domačini so zmagali z 1:4. V predtekmi rezerv je premagalo domače moštvo rezervu Ptuja z 2:0.

— **Koncert.** V ponedeljek zvečer se je vršil v Sokolskem domu koncert članov ljubljanske opere gg. Marjana Rusa in Jože Gostiča. Bil je to dogodek za naše mesto in umetnika sta dosegla pri navzoči publiki popolen uspeh. Od točke do točke se je stopnjevalo navdušenje in h koncu je občinstvo prav nerado zapuščalo dvorano. Še in še bi jih hoteli poslušati, kljub temu da sta ob zaključku morala dodati nekaj pesmi. Na klavirju jih je spremljal dirigent ljubljanske opere g.

dr. Švara. Pribiti pa moramo eno: obisk bi lahko bil boljši! Kljub reklami in predprodaji vstopnic so zijali prazni sedeži. Pa je to že skoro običajno pri vseh naših prireditvah v Sokolskem domu. So ljudje, ki se ga znajo izogibati pa naj si bo to ob samih nacionalnih proslavah.

— **Vodja borze dela g. Kerec Franc,** ni premeščen v Celje kakor je to poročal nek časopis. G. Kerec bo samo tri tedne nadomestoval tamkajšnjega vodjo. Po tem času se zopet vrne v Mursko Soboto.

— **Novi častniki.** Med letošnjimi absolventi vojne akademije v Beogradu sta tudi dva iz Prekmurja in sicer g. Wolfart Ludvik iz Murske Sobote in g. Anton Gaberc iz Ižakovca. Mladim častnikom naše iskrene čestitke!

— **Nesreče.** Posesnik Cipot Štefan iz Polane je padel z drevesa in si izpahnil nogo. — Pri polnjenju nabojev (patronov) se je ponesrečil Kovačič Franc trgovec z jajci. Naboj, ki je eksplodiral, mu je odtrgal dva prsta. — Fantje so napadli Jaklovič Štefana iz Dol. Lakoša. Z nožem in koli so ga težko poškodovali na glavi. Jaklovič ima vdrtlo lobanjo.

— **Pod avtomobil je padla.** Ko se je pred dnevi peljal z avtomobilom tukajšnji trgovec g. Cvetič v Maribor, je med potoma srečal voz preo katerim so bile vprežene krave. Ko je privozil tik vprege so se krave nenadoma splašile in sunkoma potegnile. Vsled nenadnega sunka je padla z voza Štelcar Marija posestnica iz Smolinci pri Mariboru. Žena je padla tako nesrečno na cesto pred vozilo, da ni bilo več mogoče ustaviti avtomobila. Prišla je pod kolo in si je pri tem zlomila nogo. Pripeljali so jo v tukajšnjo bolnico.

— **Kolesarji.** Promet je po naših ulicah prav živahen. Še ponoči je polno življenja na cestah. Posebno številni so kolesarji, ki švigajo po temnih ulicah — brez luči. Kar nenadoma se prikaže iz teme, zdrvi mimo tebe in izvije se ti dolg vzdih in hvališ usodo, ki ti je prizanesla, da imaš še zdrave ude. V cestnem policijskem redu je menda zapisano, da se mora ponoči voziti z lučjo in nikjer ni tamkaj omenjeno, da je izjema naša Sobota. Naj bi vendar varnostni organi, predvsem policija, malo bolj gledala na

nočne vozačev, ki ogrožajo varnost pešcev. Saj zato so vendar tu!

— **Trgovski tečaj.** Uprava Združbe trgovcev je na svoji seji dne 21. t. m. sklenila, da se bo vršil v letu 1933/34 trgovski tečaj za trgovske nameščence, katerega se bodo lahko udeležili tudi privatni nameščenci, samostojni trgovci ter soproge trgovcev. Tečaj bo trajal predvidoma 5-6 mesecev in se bo vršil pouk tedensko po 6 ur in to v večernih urah. Glavni predmeti tečaja bi bili: knjigovodstvo, kalkulacija, slovenska korespondenca in nemščina. Šolski odbor je sporazumno z odsekom trgovskih nameščencev dne 26. IX sklenili, da se mora vsak interesent, ki se hoče trgovskega tečaja udeležiti, prijaviti do najkasneje 8. oktobra 1933 do 6. ure zvečer v pisarni Združbe trgovcev (trgovina Čeh). Tam se dobe tudi nadaljna pojasnila. Opozarja se pa, da se bo ta tečaj vršil le tedaj, ako se prijavi najmanj 20 udeležencev.

DOPISI

G. Petrovci. Kakor je znano, bo upravnna občina G. Petrovci v našem srezu po prebivalstvu največja in šteje 10 krajevnih občin. Zavedajoč se tega je g. Kalamar župan organizirajoče občine čepinske pozval za dne 23. sept. t. l. vse krajevne obč. na sestanek v svrhu priprave volitve in kandidacije. Udeležba je bila številna, ne iz vrst radovednežev, nego od mož, ki so vedno kazali interes za dobrobit občin in so znali važne politične in gospodarske zadeve rešiti brez trzavic v splošno koristno. Ta jedrnatost in solidarnost je črpana iz vrst članov poedinih organizacij JNS. ter upr. obč. Jasno in vidno se je pokazala moralna moč organizacije, kjer v zastopstvo upr. obč. so prišli samo nje člani, to ni morda iz protekcije, nego so v tem taboru danes vsi nacionalno orientirani in gospodarsko napredni. Jasna priča k temu je dejstvo, da so odstopili vsi drugi kandidati čuvši ime na kandidatov org. JNS. za obč. zastopstvo. Da je ta lista tako srečno izbrana ni malo zasluge g. šols. upr. Škergeta, ki ni štedil truda ter stalno držal stike med poedinimi organizacijami. Za predsednika upr. obč. je imenovan na daleč okoli znani in zaslužni narodni delavec sedanji stajevski župan g. Bohar. Za podžupana je odličen gospodar, napredni kmet g. Ballek sedanji župan neradnovski. V zastopstvo so imenovani gg. župani iz Čepinc, G. Petrovci, Šulinci, Lucove, Adrijanci, Martinje, Boreča. Sedanji župan iz Ženavlja g. Ballek ni v zastopstvu, to pa na lastno željo, saj je bil 30 l. župan za to občino. To mu naj služi v čast in naj sprejme našo iskreno hvalo za njegovo dolgo, neumorno in pošteno delo. Imena drugih gg. objavimo kasneje. — Ne pričakovano je iznenadil svoje volilce s svojim obiskom nar. posl. g. Benko v spremstvu načelnika g. Lipovška. G. goslanec se je laskavo izrazil, ko je videl izvanredno zanimanje

svojih volilcev za volitve in novo formacijo občin. Volilci so dobili po g. poslancu vse informacije, glede nove upravne obč. Veselo je bilo poslušati razgovor volilcev in g. poslanca, ki je bil prav prisrčen.

Tvrdba Štivan Ernest

Šalovci. Vinsko trgatav, priredi Sokolsko društvo v Šalovcih v nedeljo, dne 8. oktobra 1933 ob 14. uri v vseh prostorih gostilničarja brata Ovčeka Ivana. Vstopnine ni. Grozdje se bo lahko kradlo pod nadzorstvom policije! Pridite in ne zamudite vesele prilike. Zdravo!

DOMA IN DRUGOD

V nekaterih pokrajinah Italije je pred dnevi potres porušil mnogo hiš. V mestih Chieti, Sami, Peligni, Civitelli i. t. d. so se zrušila poslopja in je povzročena škoda zelo velika.

V Kalabriji je divjalo strahovito neurje s točo. V Antanimini je bilo 50 oseb ranjenih. Zrna toče so ponekod tehtale po en funt. Nad 500 rodbin je ostalo brez strehe.

Dva Celjana sta se pred tedni podala na pleskarskih lestvah na pot v Beograd. Dosedaj sta dospela že do Bjelovara in sta prehodila že 290 km, ostane jima še 352 km, ki jih še morata prehoditi do Beograda.

Dočim so pri nas divjale poplave, pa v nekaterih krajih Argentiniije že tri mesece ni deževalo. Setve zamirajo, živina nima kaj jesti na paši in gineva radi pomanjkanja krme in vode. Končno tare deželo nadloga kobilic, ki so opustošile še tisto, česar ni uničila suša.

V toulonski pokrajini v Franciji je divjalo silno neurje. Železniške proge so bile pod vodo in je bil ustavljen ves promet. Vodovje je odplavilo 20 kmečkih hiš.

Brazilska vlada je naročila v japonskih ladjedelnicah 30 vojnih ladij, katere bo vsaj do polovice plačala z dobavami kave.

V Slunju živi starka, ki je te dni stopila v 115 leto. Ko je bila stara 90 let, ji je zelo opešal vid, ki pa se ji je po desetih letih zopet vrnil. Sedaj lahko čita brez očal.

V neki francoski tvornici so začeli izdelovati podkve iz gumija.

V neki tvornici v Lodžu na Poljskem so delavci čistili veliki parni kotel. Po končanem delu so delavci zapustili kotel in zaprli odprtino za seboj. A nihče ni opazil, da je v kotlu ostal še en delavec. Da bi kotel preizkusili so začeli v njega spuščati vodo. Siromaka, ki je ostal v kotlu je

začela zalivati voda in videl je že strašno smrt pred seboj, da se bo ob sopari skuhal pri živem telesu. Začel je tolčiti z dletom po kotlu, da je prebil steno. S tem je opozoril ostale delavce na sebe, ki so nemudoma odpri odprtino in ga rešili gotove smrti. Bolj mrtvega kakor živega soga potegnili iz posode. Od strahu so mu lasje posiveli.

se je preselila iz Cerkvene ulice

Polijske oblasti v Sofiji so prijele turškega princa Abdula Kadirja, katerega je iskala budimpeštanska policija. Na Madžarskem je izvršil več goljufij.

Trije Rusi so se dvignili v Moskvi z balonom v višave. Dosegli so višino 19.000 m to je za 3000 m višje kot se je dvignil znani profesor Piccard.

Na Angleškem se je v zadnjih 50 letih ponesrečilo 58.000 ljudi v rudnikih.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v MURSKI SOBOTI
Tonfilm po slavni operi

ORLOV

V glavnih vlogah: Liane
Haid in Ivan Petrović.

Režija: Max Neufeld.

Predstave se vršijo:
v NEDELJO, dne 8. oktobra popoldne ob 1/24 uri in zvečer ob 1/29 uri.

SOKOL

Redna seja uprave bo v sredo dne 11. t. m. ob 20. uri v Sokolskem Domu. Zdravo! Uprava.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Delovanje trgovskih potnikov, poostretev nadzorstva.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine je pod števil. VIII. No. 3541/2 z dne 16. septembra poslala vsem sreskim in mestnim načelstvom ter srezki izpostavi v Škofji Loki, upravi policije v Ljubljani in predstojništvoma mestne policije v Celju in Mariboru, sledečo okrožnico:

Izrabljajoč stisko in posebne okolščine sedanjega gospodarstva, so se pojavili trgovski potniki, ki so ponujali blago v nakup z ogromnimi 100 do 200% dobička ali pa se v kakem kraju stalno naselili in nakupovali blago od domačih producentov kot posredniki za prav tako ogromne provizije, ali pa so končno kupovali in prodajali blago v večjem obsegu kot navadni krošnjari. Znano je več primerov izkoriščevalcev nepo-

učnega ljudstva in sicer inozemskih trgovskih potnikov, ki delajo v manufakturi, papirni, keramični stroki in še nekaterih drugih, zlasti pa tudi pri hmeljski trgovini. Glede manufakturstov se je ugotovilo, da so kupovali manj vredno tukajšnje blago in ga prodajali dva do trikrat dražje po letoviških in večjih mestih z rafiniranim nastopom. Kupčija jim je tako cvetela, da je tudi po prodani kvantiteti blaga daleč presegala promet malega detajlista. Ti ljudje niso samo oderuško navijali cene, temveč so tudi znali rafinirano utajiti denar, skratka med njimi so tipi, na katere mora varnostna oblast polagati posebno pozornost. V papirni stroki se slej ko prej dogaja, da ponujajo tr-

v svojo novo zgradbo

govski potniki blago pri zasebnikih, zavodih in uradih po višjih cenah, nego tukajšnji detajlisti dotično blago prodajajo, v keramični stroki so nekateri izdelki celo trikrat dražji nego domači itd. Ogulufano prebivalstvo spozna, komu je nasledlo. Dasi zakon proglašja kupčijo trgovskih potnikov z zasebniki za nično in torej sklenjene pogodbe za netožljive, to določilo izgubi praktičen uspeh s tem, ker stranke navadno blago pri prejemu plačajo. V hmeljski trgovini posebej se dogaja, da trgovski potnik otvori stalno nakupovalnico blaga na svoj račun in ga po znatno višjih cenah prodaja inozemskim tovarnam. V tej branši bo sicer odpomogla sedanja boljša organizacija hmeljske prodaje. Če se omeni, da so nekateri trgovski potniki inozemci že leta in leta samostojno trgovali celo s tukaj nakupljenim inozemskim blagom, ne da bi si pridobili obrtne pravice, ne da bi samo pare davka plačali in so znali ulti kazenskim predpisom, je jasno posebno z ozirom na zelo razpaseno obiskovanje strank s ponujanjem nakupa, ki se zlasti po mestih zelo čuti, da je temu treba energično napraviti konec. Zakoniti predpisi dajejo zadostno garancijo za odpravo tega gospodarskega izrodka.

Po določitih sedaj veljavnega obrtnega zakona (§ 143 in sl.) ne smejo trgovski potniki (agenti) obiskovati strank niti z blagom niti z vzorci, ampak smejo z vzorci obiskovati samo trgovce dotične stroke zunaj sedeža njih obrta, zasebnike pa samo z vzorci na poseben poprejšen poziv pri firmi, a nikdar ne z blagom! V kraju samem, kjer ima dobaviteljica sedež podjetja, velja za nekaj branš sicer pravica nabiranja naročil, a niti tukaj ni dovoljeno blaga po hišah prodajati. Poleg tega, da smejo trgovski potniki obiskovati samo trgovce in še to samo z vzorci, je izrecno prepovedano tudi inserirati, da se sprejmejo naročila n. pr. v stanovanju, niti se tudi ne smejo naročila sprejemati, niti vzorci razkazovati. Brez poziva se sme zasebnikom razkazovati blago samo izjemnih strok t. j. s šivalnimi stroji, s kolesi in še nekatere druge. Poslednja izjema pa je tako ozka, da se mora v glavnem povdariti načelo o prepovedi obiskovanja netrgovcev bodisi z blagom, bodisi z vzorci. (Izjema glede urarjev in prodajalcev dragocenih kovin, ki smejo pač trgovcem nositi tudi blago ne le vzorce na ogled in ga izjemno tudi prodati, na načelu ne spremeni.

Odredite poostreno nadzorstvo in pogosto kontrolo zlasti osebno nepoznanih in pa inozemskih potnikov.

KMETIJSTVO

Importirani orig. švicarski biki simentalke pasme bodo razdeljeni v Božjakovini pri Zagrebu te dni. Za naše selekcije organizacije, ki jih dobijo sedem, jih gre prevzemati g. živinozdravnik Samec. Razdeljeni bodo najbrž v ponedeljek 9. t. m. Dobe jih selekc. društva Dolina, Lakoš-Kapca, Strukovci, Predanovci, Moravci, Vučja gomila in Ban. semenog. postaja Beltinci. Obljubljenih orig. plemenskih telic pa ne bo. Nakupili so samo bike. Radi nabave telic pa bo povzela „Zveza“, kot se sliši, posebno akcijo. Nakupiti jih namerava v Virju in Gjurdjevcu. Reflektanti se naj prijavijo.

v Zveznoulico v M. Soboti.

Premovanje rodovniške živine v Nedelici bo v torek 17., v Lakoš-Kapca pa v sredo 18. t. m.

Ruski lan. Seme za ruski lan lahko dobite preko pristojnih sreskih načelstev. Lanu bi se moralo pri nas še več sejati, ker je bolj rentabilen kot žitarice. Znano je, da se mora lan v našo državo še inportirati, ker ga ne pridelamo toliko, da bi krili lastno potrebo.

Premovanje rodovniške živine pri selekcijsk. društvu v Mačkovcih je bilo 26. septembra. Dogona je bilo 41 glav. Daril je bilo 28 v skupnem znesku 2430 Din. V Puconcih pa je bilo premovanje 27. septembra. Dogona je bilo 103 glave. Daril je bilo razdeljenih 62 v skupnem znesku 7140. K darilom je prispevala Kr. banska uprava in sreski kmetijski odbor. Organizacija in disciplina je pri obeh društvih odlična. Vodstvo je v najboljših rokah in če bodo tako naprej delali, bo uspeh siguren.

Polnjenje silosa na Ban. kmet. šoli v Rakičanu se lahko vsak dan ogleda. Delali bodo prve dni prihodnjega tedna.

Konserviranje zelene krme. (Silo.)

X.

Kuruza.

Kuruza je radi velike množine sladkorja, ki ga vsebuje, posebno pripravna za ensiliranje. Ensiliranje kuruze se je najpoprej začelo in se tudi najbolj razširilo, ker se pri tem skoro ni bati, da bi se pokvarila.

Kuruzo namenjeno za ensiliranje so sejali nekateri, kakor kuruzo namenjeno za zeleno polaganje, ker so hoteli doseči večji pridelek. To pa se ni obneslo. Redko sejana kuruza da za ensilažo več in boljši pridelek. Vsak se lahko sam prepriča, da doseže gosto sejana kuruza samo krog 70 cm višine, normalno posejana pa, to je v razdalji od 45–50 cm, 2 do 3 m z dobro razvitimi stroki, kateri pri gosto vsejani kuruzi sploh ne pridejo do razvoja. V kuruznem stroku pa je največ hranilnih snovi. Kuruza se žanje za ensilažo, ko je steblo še zeleno, zrnje pa na pol dozorelo. Zrnje ne sme biti več mlečno, temveč moknato.

Če se jo poprej vloži, se ensilaža pokvari radi prevelike množine vode, ki je že v kuruzi. Tudi za zeleno

polaganje namenjeno kuruzo se samo nemore ensilirati.

Za ensiliranje bo dala domača okrogla kuruzo najbrž premalo pridelka. Na Banov. kmet. šoli v Rakičanu se je prav dobro obnesla sorta „križovački zlatni zuban.“ Konjski zob bo treba še preizkusiti. Priporočljivo je, gojiti dve vrsti kuruze, ker enkrat se ta vrsta prav dobro obnese, drugo leto pa druga, kakor so pač padavine.

Tudi kuruzo za ensilažo se mora okopavati ravnatako ali pa še bolj, kot navadno, če se hoče doseči obilen pridelek.

Kuruza se seje začetkom maja, ko je že zemlja zadosti topla. V Podravini jo sejejo tudi po zimni grahorki, grahu ali inkarnatki, kar pokosijo že koncem aprila ali začetkom maja za zeleno polaganje ali za ensilažo ali jo pa posušijo. Pomladi sejana kuruzo se lahko zasili za v normalnih letih že začetkom septembra.

V Podravini sejejo kuruzo za ensiliranje na strnišče po ozimnem ječmenu in sicer „činkvanti“, pa tudi domačo okroglo kuruzo. Obe te sorti se razvijejo do pozne jeseni toliko, da so pripravne za ensiliranje, to je, da se že tudi strožje toliko razvije, da da primerno ensilažo. Najvažnejše pri tem pa je, da se mora kuruzo posejati takoj, ko se ječmen požanje, da se zemlja ne izsuši. Tu igra vsaka ura veliko vlogo, strnišče se hitro izsuši in v zemlji ni zadosti vlage, da bi se kuruzo hitro razvila. Zrnje se naj pred setvijo vsaj preko noči namaka, da še hitreje požene.

Ker je tu ista klima, kot v Podravini, bi to tudi pri nas uspelo, s čemer bi se pridobilo res veliko kreme za zimo. Kuruza pa ima le malo beljakovin, za to bi morali skvašeni kuruzi primešavati močna krmila, da bi imeli pri krmljenju živine popoln uspeh. Naš vodja na ekskurziji v Gjurjevcu g. dr. Turina pa je to nalogo prav enostavno rešil. Med kuruzo pusti sejati sojo, ki ima zadosti beljakovin. Ensilaža kuruze soja pa da popolno krmo z vsemi krmilnimi vrednotami. Sojo že menda gojijo za poskušnjo na Ban. kmet. šoli v Rakičanu.

Kuruza se mora za kvasenje na drobno razsekati. Bolj na kratko, ko je razrezana, boljše ensilažo dobimo. Razrezati se jo mora od 1/2 do največ 2 cm. dolgoti. Kvasi se jo po mlačnem načinu.

Kuruznica (kuruzna slama). Res, da ta sama nima dosti hranilne vrednosti, pa če se jo takoj poseka, ko se pobere strožje in se jo vloži, še da precej dobro ensiležo, katero živina prav dobro žre. Kuruznice gre pri nas dosti v zgubo. Če se poklada živini neskvašena, obgrize živina le mehke dele, trdi deli pa pridejo na gnoj. Ensilirano kuruznico pa požre živina do čistega. Gospodarji v Podravini pravijo, da se že radi kuruznice same splača graditi silo. Seveda

se mora tudi to prav na kratko razsekati, stlačiti i. t. d. in če je presuha, se jo mora poskropiti z vodo. Kuruznico mešajo tudi z repo in bučami (tikvami), da dosežejo večjo hranilno vrednost. Repo in tikve se pa mora v ta namen prav na drobno razsekati ali zribati. Ensilira se po mlačnem načinu.

V Podravini so dosegli s tem odlične uspehe.

Sončnice.

Sončnica je posebno v severni Ameriki jako vpoštevana za ensilažo. V sušnih letih pri nas nemoremo računati, da bi po ozimnem ječmenu ali drugi detelji še uspela kuruzo za ensilažo. Sotučnica pa tudi v tem slučaju gotovo uspe in zraste 2 do 3 metre višine. Najbolje je, da se jo seje s kuruzo. Pri ugodni letini zraste kuruzo 2 do 2 1/2 m, sončnice pa 2 1/4 do 3 metre visoko. Sončnica raste hitro in da torej večji pridelek, kot kuruzo.

V Podravini sejejo kot že omenjeno kuruzo po ozimnem ječmenu, sončnice pa po ozimni pšenici. Do oktobra zraste do tri metre visoko in razvije ogromen cvet. Ensilira se jo, ko je zrnje na pol dozorelo na isti način kot kuruzo. Ensilaža je prvovrstna manje kisla, kot kuruzna in živina jo prav rada žre.

Sončnice pa se mora sejati v primerni razdalji. Pregosto sejana ne razvije cveta, prerediti sejana pa zraste previsoko in je steblo preveč oleseno. Posamezna stebila se pusti rasti v razdalji od 80 do 100 cm. Sončnica pride do cveta v 60 do 70 dneh, kuruzo pa do za ensiliranje primerne zrelosti v 90 do 100 dneh. Radi tega ju ni dobro skupaj sejati, ker sončnica kuruzo preraste in jo ovira v rasti.

V Zagorju in Podravini sejejo radi tega kuruzo po ozimnem ječmenu okrog 20. junija, sončnico pa po pšenici okrog 14. julija. Pri povolnem vremenu ste obe koncem septembra ali prve dni oktobra zadostno zrele za silažo in se jih lahko skupno ensilira.

Tržne cene.

Mariborski živinski sejem dne 26. septembra 1933. Prignanih je bilo 11 konjev, 10 bikov, 265 volov, 477 krav in 8 telet, skupaj 777 živali. Povprečne cene so bile te: debeli voli 1 kg žive teže 3.75–4.25, poldebili voli 2.50–2.75, plemenski voli 2.75–3.25, bikli za klanje 2.50–3.75, klavne krave debele 2.25–3.50, plemenske krave 1.75 do 2.75, krave za klobasarice 1.75–2, molzne krave 3–3.25, breje krave 3–3.25, mlada živina 3.25–4, teleta 5.50–6.50, prodanih je bilo 406 živali, od teh v Italijo 12.

Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 10 12, II. vrste 8–10, meso

Pozor! HERLIČ ŠTEFAN

trg. z železnino

Točna postrežba!

**MURSKA
SOBOTA**
LENDAVSKA CESTA

Oblastveno odobrena **zaloga smodnika** (praja) vseh vrst šiber (šprij) patronov in drugih lovskih potrebščin.

Odda se

opremljena soba s separatnim vodom. Naslov se poizve v Prekmurški Tiskarni.

Suhe gobe kupuje celo leto in plačuje čim višje.
M. GORŠAK & Co. Ljubljana, Prečna ul. 4.

Kovač z izvršenim izpitom strojnika in večletno prakso, se sprejme na marof v stalno službo. Naslov se izve v Prekmurški tiskarni v Murški Soboti.

Kandidatni in splošni seznam za občinske volitve
se dobi v trgovini HAHN
IZIDORJA v M. Soboti.

J 172/33–6.

Dražbeni oklic

Dne 28. oktobra 1933 ob 10. uri bo na licu mesta v Kruplivniku dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Kruplivnik 2/3-inki vl. št. 41 in 173 in hiša z gospodarskim poslopjem.

Cenilna vrednost: 24.514 66 Din.

Vrednost pritikline: 1 845 Din.

Najmanjši ponudek: 16.343 66 D.

Pravice, katere bi ne pripuščale

dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče Murška Soboti,
dne 15. septembra 1933.

Cenj. občinstvu Prekmurja in okolice.

Sporočam, da dajem nagrobne spomenike, kateri se nahajajo pri meni in tudi v D. Lendavi na skladišču na hranilne knjižice iz katerihkoli hranilnic ali posojilnic iz Murške Soboti pod pogojem, da se mi najmanj četrtina plača v gotovini. Spomeniki in druga cementna dela katerih nimam gotovih v zalogi in se naroča po načrtih in vzorcih se mora plačati v gotovini.

Se priporoča

MOČNIK JOSIP

ovl. kamnoseški mojster
MURSKA SOBOTA.

Posebna ponudba.

Samo dokler traja zaloga.

RADIO-APARATI.

3 cevni Reinartz . . . Din 1125.-

4 cevni Neutrodyne Din 1825.-

3 cevni Ingelen . . . Din 1225.-

6 cevni Super Radione Din 4500.-

Cene veljajo za aparate s popolnim priborom, torej z žarnicami, materijalom za anteno, zvočnikom ter s pripadajočimi baterijami.

Zaloga najmodernejših aparatov za izmenični tok!
Lastna moderna delavnica!

Za dober prejem Vam jamči petletno izkustvo strokovne tvrdke
NEMECZ JANEZ trgovina z radio-aparati M. Soboti.